

Kázeň z ev. Služieb Božích, 13. 9. 2022, 18.00 h, Bratislava (NK)
Utorok po 13. nedeli po Sv. Trojici, ES: 355, 630, 233, A 56, Ž 99, 1–5

Matúš 6, 13c: (Otče náš) „**Lebo Tvoje je kráľovstvo i moc i sláva na veky. Amen.**“

Milí bratia a milé sestry!

Podľa gréckeho slova **δόξα** (doxa) – **sláva** dostala táto časť Modlitby Pánovej názov **doxológia**. **Najstaršie rukopisy Evanjelia podľa Matúša ju neobsahujú.** Chýba aj v Ev. podľa Lukáša 11. kapitole, kde je modlitba Otče náš tiež zaznamenaná. To je aj dôvod, prečo naši katolícki bratia a sestry končia Modlitbu Pánovu slovami: *ale zbav nás zlého*, kým v evanjelickej cirkvi ešte pokračujeme a modlieme sa Otče náš aj s doxológiou.

Jedným zo znakov evanjelickej cirkvi je, že sa dovoľáva najpôvodnejších prameňov. **Čo sa Modlitby Pánovej týka, však my – evanjelici paradoxne používame neskoršiu, nepôvodnejšiu verziu ako katolíci.**

Vieroučný problém to však nie je. Veď slová: „**Lebo Tvoje je kráľovstvo i moc i sláva na veky**“ nie sú nepravdivé. Používali ich už veriaci v ranej kresťanskej cirkvi. Za slová: *ale zbav nás zlého. Amen* (čo znamená: *Tak je. Nech sa tak stane*) pripojili prvotní kresťania chválospev: „**Lebo Tvoje je kráľovstvo i moc i sláva na veky.**“ Zrejme to bola odpoveď cirkevného zboru na modlitbu, ktorú prednášal samotný kazateľ.

Doxológiu k Modlitbe Pánovej cirkev pripojila niekedy na prelome 1. a 2. storočia po Kristovi. Prvú zmienku o tom nájdeme v spise Didaché (8, 2). Tam má ešte kratšiu podobu: „Tvoja je moc i sláva naveky.“

Ako to, že sa doxológia začala pripájať za Modlitbu Pánovu? **V biblických časoch bolo bežným obyčajom zakončovať modlitby chválospevmi.** Napr. v 1. Kronickej 29, 10 – 13 čítame ako Dávid dobrorečil Hospodinovi v prítomnosti celého zhromaždenia a povedal: „*Požehnaný buď Hospodin, Boh Izraela, nášho otca, od vekov až naveky.*“¹¹ *Tvoja je, Hospodine, veľkosť, moc, dôstojnosť, sláva i velebnosť, veď Tvoje je všetko na nebi i na zemi. Tvoje je kráľovstvo, Hospodine. Ty si ten, ktorý sa ako hlava vypína nad všetkým.*“¹² *Bohatstvo a česť sú od Teba, Ty panuješ nad všetkým. Vo svojej ruke máš silu a moc, v Tvojej ruke je, či učíniš niekoho veľkým a mocným.*“¹³ *Tak teda, Bože náš, ďakujeme Ti a chválime Tvoje slávne meno.*“

V židovstve boli **doxologie** spontánne a nazývali sa „pečaťou“ modlitby. **Keď sa Modlitba Pánova stala pravidelnou modlitbou zboru, začala sa k nej pripájať aj doxológia.** Veľmi skoro, asi od konca 1. storočia, už mala pevnú formu.

Čo vyjadrujú slová: „**Lebo Tvoje je kráľovstvo i moc i sláva na veky**“?

Je to **pokus kresťanov zosumarizovať si – uvedomiť si, čomu veríme**. Dôležité je úvodné **slovíčko „lebo“**. Ono obopína všetky predchádzajúce slová Otčenáša svorníkom viery. **To, všetko, o čo v Modlitbe Pánovej prosíme, má, Bože, zmysel len preto, „lebo Tvoje je kráľovstvo i moc i sláva na veky.“** Je to Tvoje, nikoho iného. **Nielen náš život, ale aj naša budúcnosť je Tvojím dielom**, nebeský Otče – náš Stvoriteľ.

V závere Modlitby Pánovej **narastá naše žasnutie nad dielom a mocou Stvoriteľa**. Boh, ktorý je naším Otcom, nie je popoháňaný, ani živený našimi modlitbami. Ak sa nemodlíme, neslabne, nestráca chuť do života. **Božia sláva a vznešenosť nestojí na našich modlitbách a chválospevoch, ale vychádza zo starostlivosti Boha o svoje stvorenstvo. Kto sa vie rozhliadnuť okolo seba a pozorne dívať, žasne nad tým, ako Pán svet dobre a krásne stvoril. Je správne a spravodlivé dobrorečiť Bohu.**

Slová: „*Lebo Tvoje je kráľovstvo i moc i sláva na veky*“ sú opätovným pokusom vyjadriť, v Koho veríme, ku Komu sa obraciame. Zároveň pokusom uvedomiť si dvoje:

- 1) **Náš život má nejaký zdroj.**
- 2) **Život sme dostali. Sme ohraničení, limitovaní.**

Otče náš, **Tvoje je kráľovstvo**.

Podliehame aj iných vrchnostiam, ako tým, ktorým platíme dane. Budeme sa zodpovedať inému Sudcovi, ako ľudským. **Otče, chceme žiť v Tvojom kráľovstve, v Tvojej blízkosti, podľa Tvojich zákonov.**

Otče náš, **Tvoja je moc**.

Veríme, že nepodliehame moci arogantného mocnára, ktorý nás utláča, ani slepému osudu, ale Tebe, Otče. Si spravodlivý, no presadzuješ svoju moc zväčša láskavo, nie surovo. Dvíhaš nás, keď padáme.

Otče náš, **Tvoja je sláva**.

Mali by sme menej hovoriť a viac žasnúť, viac sa radovať. Slovo sláva sa pokúša opísať zdroj nášho úžasu, vďačnosti, pokorenia sa pred Tým, kto nás nekonečne presahuje, prevyšuje, a predsa miluje. **Sláva je slovo pre Božiu prítomnosť.** Nie všetko, čo obdivujeme, je slávne. Božia sláva môže vyzeráť veľmi jednoducho – napr. ako kráľ jazdiaci na osliatku.

Otče náš, lebo Tvoje je kráľovstvo i moc i sláva **na veky**.

Veky sú opakom k našim obmedzeným uhlom pohľadu a perspektívam. Pozemský čas je vzácny a Pán Boh bude posudzovať, ako s darom času zaobchádzame. **Večnosť znamená, že vďaka Bohu neskončím, ani keď sa môj pozemský čas zastaví.**

Amen – značí: *Tomu iste-spolahlivo tomu verím. Z tohto chcem vo svojom živote urobiť pravdu.*

Tebe, náš nebeský Otče, zverujeme svoju minulosť, prítomnosť i budúcnosť.

Otče náš, „lebo Tvoje je kráľovstvo i moc i sláva na veky.

Amen.“ Použitím viacerých prameňov: **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár**